

Yttrande över remiss. En samlad djurhälsoreglering (SOU 2020:62)

Er beteckning: N2020/02751

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att det är ett väl genomtänkt och strukturerat förslag. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget med en ny djurhälsolag med tillhörande djurhälsoförfordning samt de föreslagna följdändringarna i annan berörd lagstiftning.

Att samla all djurhälsoreglering i samma lagstiftning förenklar och förtydligar regelverket, även om viss komplexitet kvarstår med den parallella EU-lagstiftningen. Länsstyrelsen välkomnar att metoden med tillkännagivanden slopas till förmån för att i lagen ta upp vilka grundförfordningar som kompletteras.

Smittsamma djursjukdomar bör hanteras likartat oavsett djurslag. Länsstyrelsen anser därför att det är ett bra förslag att Jordbruksverket tar över ansvaret för bihälsa, i likhet med ansvaret för sjukdomar på andra djur, men har några detaljerade synpunkter enligt nedan.

Det bedöms som funktionellt att Jordbruksverket och Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) får ansvar för att ta emot anmälningar om sjukdom och att Jordbruksverket ansvarar för att vidarebefordra information till länsstyrelser och andra berörda myndigheter.

Vidare är det bra att Jordbruksverket får ansvar för samtliga godkännandeprövningar oavsett djurslag.

Vad gäller sanktionsavgifter så anser länsstyrelsen att innehållet i journalföring inte ska omfattas av sanktionsavgift enligt vidare resonemang nedan.

Länsstyrelsen välkomnar förslaget att överlämnandet av ansvaret för offentlig kontroll ska göras genom föreskrift och inte genom enskilda beslut då det ökar tydlighet och förutsägbarhet.

Länsstyrelsen lämnar detaljerade synpunkter samt synpunkter på några ytterligare avsnitt nedan.

1 Författningsförslag; 1.3 Förslag till djurhälsoförordning

Se över hänvisningen i 7 kap 4 §

I förslaget till djurhälsoförordning 7 kap. 4 § hänvisas till föreskrifter i 7 kap 8 och 9 §§ vilka inte kan återfinnas.

6 Myndigheternas djurhälsoansvar; 6.2.4 Ansvar för bihälsa

Systemet med bitillsynsmän bör avskaffas

Länsstyrelsen instämmer i utredningens synpunkt att Jordbruksverket bör ha ansvaret för bihälsa. Bin är hållna landlevande djur och det skapar bättre möjlighet till enhetlighet att hantera samtliga djur och sjukdomar på likartat sätt.

Länsstyrelsen har efterfrågat synpunkter från bitillsynsmän och bisamordnare. De synpunkter som kommit in har inte direkt avstyrkt utredningens förslag men har uttryckt farhågor vad gäller kostnader, tillgänglighet och kompetens hos den personal som ska sköta bitillsynsmännens uppgifter. Det är av yttersta vikt att Jordbruksverket snarast ser till att efter behov kompetensutveckla den personal som ska utföra uppgifterna, om rätt kompetens inte redan finns.

Den föreslagna förändringen som innebär att avskaffa regionaliseringen för att ge samtliga länsstyrelser ansvar för att hantera det som sker inom respektive län anses rimligt i linje med hur andra sjukdomar hanteras.

8 Anmälan, rapportering och övervakning; 8.2.4 Till vem ska anmälan göras?; 8.2.7 Myndigheternas underrättelser

Anmälan om förtecknad sjukdom eller transmissibel spongiform encefalopati bör göras till Jordbruksverket eller SVA och Jordbruksverket bör ha ansvar för att underrätta andra myndigheter

Jordbruksverket, som behörig myndighet, är lämpligast att ta emot anmälningar om förtecknade sjukdomar och TSE-sjukdomar. Det underlättar betydligt om den som anmäler endast behöver göra det till en myndighet. Länsstyrelsen bedömer, liksom utredningen, att det blir bättre för den som anmäler att en anmälan även kan göras till SVA.

Det är av vikt att Jordbruksverket ser till att skapa säkra system för överföring av information till länsstyrelsen. Erfarenhetsmässigt har det inte alltid fungerat väl med denna informationsöverföring. Det är därför bra att det fastställs i förordning att Jordbruksverket har denna informationsskyldighet.

Det är väl i linje med önskad förenkling att Jordbruksverket får i uppdrag att underrätta även andra berörda myndigheter. Det behöver då inte uppstå olikheter och förvirring över vem som ska informera vilken myndighet.

9 Beredskap, bekämpning och sjukdomsfri status; 9.7.1 Alla åtgärdssjukdomar bör omfattas av bemyndigandena

Det ska finnas möjligheter till åtgärder även mot sjukdomar enligt gällande nationell rätt även om de inte är förtecknade

Länsstyrelsen kan inte nog understryka vikten av detta för att det till exempel ska kunna vidtas åtgärder mot alla former av salmonella.

10 Registrering, godkännande och spårbarhet; 10.4 Godkännande av anläggningar och tillstånd till verksamhet

Jordbruksverket bör pröva godkännande även av vattenbruksanläggningar

Länsstyrelsen instämmer i utredningens slutsats att fördelarna med att flytta godkännandeprövningar av vattenbruksanläggningar från länsstyrelsen till Jordbruksverket, överväger nackdelarna. Det finns en god anledning att samla all prövning ur djurhälsosynpunkt till en myndighet.

Länsstyrelsen förutsätter att system utvecklas så att det inte innebär alltför stora administrativa problem för verksamhetsutövarna att tillstånd behöver sökas hos två myndigheter enligt två olika lagstiftningar.

18 Sanktioner; 18.11.1 Överträdelser som ska kunna leda till en sanktionsavgift

Överträdelse av bestämmelser om innehåll i journalföring bör inte kunna leda till någon sanktionsavgift

Eftersom sanktionsavgiftssystemet endast ska omfatta överträdelser där utrymmet för att göra bedömningar är ytterst begränsat bör inte bestämmelser om innehållet i journalföringen ingå. Det är, som utredningen påpekat, enkelt att bedöma att journal inte förs alls. Innehåll i journaler kan dock ofta bli en fråga om bedömningar, vilket länsstyrelsen har erfarit både när det gäller journalföring i primärproduktion av livsmedel och foder samt vid journalföring av läkemedelsbehandlingar. Ett exempel är kraven i artikel 102.1.e i förordning (EU) 2016/429 som stipulerar journalföring av ”biosäkerhetsåtgärder, övervakning, behandlingar, testresultat och i förekommande fall andra relevanta uppgifter”. Länsstyrelsen anser att dessa kravformuleringar lämnar för stort utrymme till olika bedömningar för att kunna leda till sanktionsavgift.

21 Ansvar för offentlig kontroll; 21.3 Inledande överväganden om ansvarsfördelning gällande offentlig kontroll

Ansvarsfördelningen för kontrollen bör tillsvidare i huvudsak behållas och framgå av föreskrifter

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag att ansvarsfördelningen, förutom för bihälsa, bör följa samma principer som hittills. Det kan, som påpekats, ifrågasättas om överlämnandet av offentlig kontroll ska kunna ske utan diskussion om finansiering. En översyn av fördelningen av uppgiften att utöva offentlig kontroll på djurhälsoområdet kan vara befogad.

Förslaget att överlämnandet av offentlig kontroll ska ske genom föreskrift och inte ska kunna ske genom beslut, välkomnas. Länsstyrelsen anser att det ökar tydligheten och förutsägbarheten i ansvarsfördelningen. Innan offentlig kontroll överlämnas bör det säkerställas att tillräckliga medel tilldelas för att kontroll ska kunna genomföras i tillräcklig utsträckning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med länsveterinär Helén Löfblad som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsveterinär Elin Hansson medverkat.